

## Kofákat fuvaroznak a „mágnásfiakkeresek.”

Rövidesen eltűnnek a fiakkerek a pesti utcákról. — Linzer bácsi örökre leszállt a bakról, mert Budaörsről nem hozhatta Pestre a királyt. — A fiakkeresek fiai már sofförök.

### Fiakkeresek tündöklése és nyomorusága.

Két számadat: 1900-ban *ötszázkilenc* fiakker száguldott a pesti utcákon. Ma, 1926-ban *harminc* maradt belőlük. Közben pedig a lepergett huszonöt esztendő alatt diadalmasan bepöfögött a város életébe az autó és a benzin kiszorította még a legdélcegebb amerikai trappert is. Valaha a város életében a napsugarat, a könnyed, gondtalan életet, a viruló életkedvet, a harsogó örömet jelentette a fiakkerezés. Ma árván, lesújtott igénytelenségben a keleti pályaudvar körül tanyáz a 30 fiakker, amelybe már senki nem ül bele. Mert akinek pénze volna arra, hogy két csikótól huzzott „Zeug”-ben vitesse magát, az autóba ül. Persze, lehet azt mondani, hogy ez a fejlődés rendje, de azok, akiknek ifjuságuk a fiakkerezés viruló divatjával volt összenöve, egy sós könnyecseppet törölnek ki a szemük szögletéből. Mert egy szív tűnik el a város életéből most, amikor a fiakkerek haldokolnak, mert a fiakkerek már benyujtották a városhoz kérvényüket, amelyben gépkocsikra kérnek engedélyt.

\*

A harminc fiakker közül *kettő* fut, huszonnyolc pedig lestrapáltan, szomorúan „pasast” vár a keleti érkezési oldalán.

— Elpusztulunk, éhen veszünk, — mondja egyszerre három is.

— Azt tessék megírni — vág közbe egy öreg fiakkeres —, *hogy a régi mágnásfiakkeresek, akik hajdan csak a kaszinó urait fuvarozták, most a kofákat viszik a csarnokba. Harmincezérért.*

És az öreg, nyomorgó fiakkeresekocsisok szájából dől a panasz. Szívmelegítő emlékek orsóját pörgetik. Öreg, kivénült fiakkeresek könnyeznek, mert arra gondolnak, hogy néhány hónap múlva már nem lesz fiakker Pesten. És mesélnek Carola Ceciliáról, aki a legtündöklőbb nő volt, Kóburg hercegről, Sennyeiről, az akkori idők gavallérjairól.

— Nem tekintettek minket kocsisoknak. Ha kihajtottak Holtzspach-hoz uzsonnázni, asztalukhoz ültették az urak a fiakkerost. Mi is urak voltunk, a konflis-kocsisokkal szóba se ereszkedtünk...

\*

Kevés régi fiakkeres ül ma is a bakon. De Stern Árpád, Krudy Gyula jeles kocsisa még ma is belesördít a pejek közé. Árpád legendás fiakkeres, aki egyszer Krudy Gyulát Székesfehérvárra vitte Pestről.

— Az én lovaim még csak nem is prűszköltek — emlékezik erre a kirándulásra Árpád,

\*

Rauchwerk Fülöp a Barrison-lányok kocsisa volt. Ötös fogatára, amelyet ünnepélyes alkalmakkor, zászlószenteléskor fogott be, még emlékeznek a régi pestiek. Olyan híres és népszerű fiakkeres volt, hogy Vilma More, a szép bécsi színésznő férjhez ment hozzá.

Rauchwerk bácsi most *kereskedelmi utazó* és nyugodt, polgári módon él feleségével, az egykori színésznővel.

\*

Tempora mutantur...

Stern Árpád, a legnevezetesebb pesti fiakkeres volt, amikor még Óbudavár és Stefánia-uti kocsikozó voltak a pesti élet rekvizitumai.

Szóval Árpád a leghíresebb fiakkeres volt. Fiai, István és Árpád gépkocsivezetők.

\*

Régi, híres, költekező gavallér találkozott Árpáddal a minap. Nagyon örültek a viszontlátásnak. A gavallér homlokára is barázdákat szánott a szánalásos idő és bizony a ruhája kicsit kopottas volt.

— Tessék beülni a zeugba...

A gavallér szemét könnyek öntötték el. Árpád zavarodottan folytatta:

— Nem *ügy* értem... Csak tessék... *Hitelbe...*

És a gavallér beült a plüs ülésre, egy utolsó fiakkeresébe, ami annyi mámorító és zengő emléket vert fel a szívében.

\*

Mégis, *kik ülnek be ma, 1926-ban a fiakkerbe?*

Senki — mondják először csodálatos egyértelműséggel. — Senki. Azaz... a *kofák*, akik *fiakkeren szállítják be a vásárcsarnokba áruikat*. Meg *vidéki urak*, ha feltévednek Pestre. Ők hi-  
vek maradtak hozzánk és a világot sem teleped-  
nének be egy benzines masinába.

\*

Az öreg Linzer Károly, akinek fiakkere fényesre tisztítva az előkelő Gizella-téri «standon» diszelgett, most éjjeli portás az Erdélyi borozóban.

— Még három év előtt fiakkeren ültem. A *budaörsi* csata napján fényesre pucoltam a «zeug»-ot és kihajtottam Budaörsre, a király elibe. Azt álmodtam ki magamnak, hogy én hozom be a királyt Pestre.

Linzer bácsi nagyon szomorúan csóválja a fejét:

— *Nem lehetett...* Elkeseredésemben *leszálltam a bakról*. Nem is ülök oda többet. Mert tessék elhinni: akkor se volt szép fiakkeresnek lenni Pesten, amikor még király is volt...

Kellér Andor.